

OKREŚLENIE AKTUALNEJ NOŚNOŚCI UŻYTKOWEJ

OBIEKT	MOST DROGOWY W CIĄGU DP 1425 S W KM 15+733 W MIEJSCOWOŚCI SOPOTNIA MAŁA
ZLECENIODAWCA	POWIATOWY ZARZĄD DRÓG W ŻYWCU UL. LEŚNIANKA 102 A 34-300 ŻYWIEC
JEDNOSTKA PROJEKTOWA	USŁUGI PROJEKTOWE LECH MARCISZ UL. PSZENNA 18 43-300 BIELSKO – BIAŁA
OPRACOWANIE	mgr inż. Lech Marcisz upr. nr: 102/89 B-B <i>w spec. konstrukcyjno-inżynierskiej</i>
OPRACOWANIE	mgr inż. Karolina Kubica upr. nr: SLK/6301/PBM/15 <i>w spec. inżynierskiej mostowej</i>

Bielsko-Biała, czerwiec 2019 r.

SPIS ZAWARTOŚCI

1.	WSTĘP	4
1.1	PRZEDMIOT OPRACOWANIA.....	4
1.2	ZAKRES OPRACOWANIA	4
1.3	PODSTAWA OPRACOWANIA	4
1.3.1	PODSTAWA FORMALNA.....	4
1.3.2	PODSTAWA TECHNICZNA	4
2.	OPIS OBIEKTU	5
2.1	OGÓLNY OPIS MOSTU	5
2.2	PODSTAWOWE PARAMETRY MOSTU	5
2.3	USTRÓJ NOŚNY	6
2.4	PODPORY	6
2.5	ELEMENTY WYPOSAŻENIA OBIEKTU.....	6
2.5.1	NAWIERZCHNIA	6
2.5.2	IZOLACJA POMOSTU.....	6
2.5.3	URZĄDZENIA DYLATACYJNE	6
2.5.4	ŁOŻYSKA	6
2.5.5	URZĄDZENIA ODWADNIAJĄCE	6
2.5.6	URZĄDZENIA BEZPIECZEŃSTWA	6
2.5.7	URZĄDZENIA OBCE	7
2.5.8	KORYTO RZEKI, PRZESTRZEŃ PODMOSTOWA.....	7
3.	OCENA STANU TECHNICZNEGO MOSTU	7
3.1	USTRÓJ NOŚNY	7
3.2	PODPORY	7
3.3	ELEMENTY WYPOSAŻENIA OBIEKTU.....	7
3.3.1	NAWIERZCHNIA	7
3.3.2	URZĄDZENIA BEZPIECZEŃSTWA	7
3.3.3	KORYTO RZEKI, PRZESTRZEŃ PODMOSTOWA.....	7
4.	OBLICZENIA NOŚNOŚCI UŻYTKOWEJ MOSTU.....	8
4.1	ZAŁOŻENIA DO OBLICZEŃ.....	8
4.2	MODEL OBLICZENIOWY.....	8
4.3	OBCIĄŻENIA	8
4.4	KOMBINACJE OBCIĄŻEŃ	9

4.5	WYNIKI ANALIZY	10
4.6	WNIOSKI Z ANALIZY	12
5.	WNIOSKI I ZALECENIA.....	12
6.	ZAŁĄCZNIKI	13
6.1	CZĘŚĆ RYSUNKOWA	13
6.2	CZĘŚĆ FOTOGRAFICZNA	14
6.3	UPRAWNIENIA I PRZYNALEŻNOŚĆ DO IZBY INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA.....	17

1. WSTĘP

1.1 PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest określenie aktualnej nośności użytkowej obiektu mostowego w ciągu drogi powiatowej 1425 S w km 15+733 w miejscowości Sopotnia Mała.

1.2 ZAKRES OPRACOWANIA

Zakres niniejszego opracowania obejmuje:

- Inwentaryzację geometryczną mostu,
- Inwentaryzację uszkodzeń obiektu (dokumentacja fotograficzna),
- Obliczenie nośności użytkowej z uwzględnieniem stanu technicznego obiektu,
- Wnioski i zalecenia.

1.3 PODSTAWA OPRACOWANIA

1.3.1 PODSTAWA FORMALNA

Formalną podstawą opracowania jest umowa zawarta pomiędzy Inwestorem tj. Powiatem Żywieckim z siedzibą przy ul. Krasińskiego 13, 34-300 Żywiec reprezentowanym przez Powiatowy Zarząd Dróg w Żywcu, ul. Leśnianka 102 a, 34-300 Żywiec, a firmą Usługi Projektowe Lech Marcisz, ul. Pszenna 18, 43-300 Bielsko – Biała.

1.3.2 PODSTAWA TECHNICZNA

- [1] Wizja lokalna na obiekcie z maja 2019 r.
- [2] Projekt wykonawczy: „Odbudowa uszkodzonego mostu drogowego w ciągu drogi powiatowej nr 1425 S Wieprz – Juszczyzna – Jeleśnia w km 15+733 w miejscowości Sopotnia Mała, oprac.: Albis Biuro Budowlane, ul. Batorego 13, 43-300 Bielsko-Biała, listopad 2011 r.
- [3] Ustawa Prawo Budowlane z 7 lipca 1994 r. (Dz.U. 1994 Nr 89 poz. 414),
- [4] Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 30 maja 2000 r., w sprawie warunków technicznych jakim powinny

odpowiadać drogowe obiekty inżynierskie i ich usytuowanie. (Dz. U. nr 63 z dnia 3 sierpnia 2000 r.).

- [5] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r., w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom. (Dz. U.2005 nr 67 poz. 582).
- [6] PN-85/S-1003 Obiekty mostowe. Obciążenia.
- [7] PN-91/S-10042 Obiektu mostowe. Mosty betonowe, żelbetowe i z betonu sprężonego. Projektowanie.
- [8] PN-82/S-10052 Obiekty mostowe. Konstrukcje stalowe. Projektowanie.
- [9] Instrukcja do określania nośności użytkowe drogowych obiektów mostowych, Załącznik do Zarządzenia Nr 17 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 1 czerwca 2004 roku.

2. OPIS OBIEKTU

2.1 OGÓLNY OPIS MOSTU

Przedmiotowy most zlokalizowany jest w ciągu drogi powiatowej nr 1425 S w km 15+733 w miejscowości Sopotnia Mała. Most drogowy o konstrukcji stalowej z drewnianym pomostem.

2.2 PODSTAWOWE PARAMETRY MOSTU

- Rozpiętość teoretyczna 6,50 m,
- Rozpiętość w świetle podpór 5,90 m,
- Całkowita długość obiektu 13,10 m,
- Całkowita szerokość obiektu 8,93 m,
- Szerokość użytkowa mostu jezdnia: 2 x 2,825 m = 5,65 m
pobocza: 2 x 0,60 = 1,2 m
wsporniki: 2 x 1,04 m = 2,08 m
- Światło poziome mostu 5,90 m,
- Światło pionowe mostu 3,80 m,
- Kąt skrzyżowania obiektu z przeszkodą $\alpha=90^\circ$

2.3 USTRÓJ NOŚNY

Ustrój nośny stanowi pięć stalowych dźwigarów dwuteownikowych IPN550 w rozstawie co około 1,4 m. Dźwigary główne stężone są poprzecznkami z ceownika C300 w części przypodporowej. Pomost drewniany. Konstrukcję pomostu stanowią krawędziaki drewniane 25x25 cm ułożone poprzecznie na dźwigarach głównych oraz dylina nośna grubości 8 cm, warstwę ścieralną stanowi dylina grubości 5 cm ułożona skośnie.

2.4 PODPORY

Podpory stanowią betonowe przyczółki z wykształtowaną odsadzką.

2.5 ELEMENTY WYPOSAŻENIA OBIEKTU

2.5.1 NAWIERZCHNIA

Nawierzchnię na obiekcie stanowi drewniany pomost.

2.5.2 IZOLACJA POMOSTU

Brak izolacji

2.5.3 URZĄDZENIA DYLATACYJNE

Brak urządzeń dylatacyjnych.

2.5.4 ŁOŻYSKA

Brak łożysk. Dźwigary oparte bezpośrednio na przyczółkach.

2.5.5 URZĄDZENIA ODWADNIAJĄCE

Brak urządzeń odwadniających na obiekcie. Woda opadowa odprowadzana powierzchniowo.

2.5.6 URZĄDZENIA BEZPIECZEŃSTWA

Na obiekcie znajduje się drewniana balustrada.

2.5.7 URZĄDZENIA OBCE

Od strony wody górnej znajduje się podwieszona rura kanalizacyjna.

2.5.8 KORYTO RZEKI, PRZESTRZEŃ PODMOSTOWA

Dno potoku naturalne, nieumocnione.

3. OCENA STANU TECHNICZNEGO MOSTU

Podczas przeprowadzania wizji lokalnych dokonano dokładnych oględzin obiektu oraz wykonano inwentaryzację uszkodzeń mostu. Opis stanu technicznego opracowano w oparciu o dokonane spostrzeżenia podczas przeprowadzonych oględzin obiektu mostowego. Inwentaryzację rysunkową oraz fotograficzną zamieszczono w załącznikach.

3.1 USTRÓJ NOŚNY

Na dźwigarach głównych widoczna powierzchniowa korozja.

3.2 PODPORY

Na podporach widoczne wykruszenia betonu, wegetacja roślin.

3.3 ELEMENTY WYPOSAŻENIA OBIEKTU

3.3.1 NAWIERZCHNIA

W drewnianym pomoście widoczne miejscowe ubytki materiału.

3.3.2 URZĄDZENIA BEZPIECZEŃSTWA

Balustrada nie spełnia wymogów bezpieczeństwa.

3.3.3 KORYTO RZEKI, PRZESTRZEŃ PODMOSTOWA

Koryto oraz przestrzeń podmostowa estetyczna.

4. OBLICZENIA NOŚNOŚCI UŻYTKOWEJ MOSTU

4.1 ZAŁOŻENIA DO OBLICZEŃ

Charakterystykę geometryczną elementów nośnych – dźwigarów stalowych przyjęto na podstawie pomiarów inwentaryzacyjnych. Ocenę nośności wykonano w oparciu o normy [6], [7], [8].

Ocenę nośności wykonano poprzez porównanie wyliczonych naprężeń od obciążeń stałych i użytkowych do wytrzymałości obliczeniowej stali.

Do obliczeń naprężeń w dźwigarach głównych przyjęto założenie, iż stal konstrukcyjna charakteryzuje się parametrami wytrzymałościowymi odpowiadającymi stali St3M wg [8] tj. wytrzymałością obliczeniową $R=195$ MPa.

4.2 MODEL OBLICZENIOWY

Do obliczeń przyjęto model prętowy e^1, p^2 , w której konstrukcja odwzorowana jest za pomocą rusztu prętowego.

4.3 OBCIĄŻENIA

Do obliczeń przyjęto obciążenia ciężarem własnym konstrukcji (g), ciężarem wyposażenia (Δg) oraz obciążenie użytkowe $K+q$.

- Obciążenia ciężarem własnym – g

<i>Element</i>	<i>Obciążenie charakterystyczne</i>	<i>Współczynnik obciążenia γ_f</i>	<i>Obciążenie obliczeniowe</i>
Pomost drewniany $7,0 \text{ kN/m}^3 \times 0,25 \times 0,25 \times 9 \times 4 = 15,8 \text{ kN/m}$ $7,0 \text{ kN/m}^3 \times 0,25 \times 0,25 \times 7 \times 6 = 18,4 \text{ kN/m}$ $7,0 \text{ kN/m}^3 \times 0,08 = 0,6 \text{ kN/m}^2$ $7,0 \text{ kN/m}^3 \times 0,05 = 0,4 \text{ kN/m}^2$	1,60 [kN/m ²]	1,2	1,92 [kN/m ²]
Dźwigary stalowe I550 $78,5 \text{ kN/m}^3$	1,67 [kN/m]	1,2	2,00 [kN/m]
Poprzecznice C300 $78,5 \text{ kN/m}^3$	0,46 [kN/m]	1,2	0,55 [kN/m]

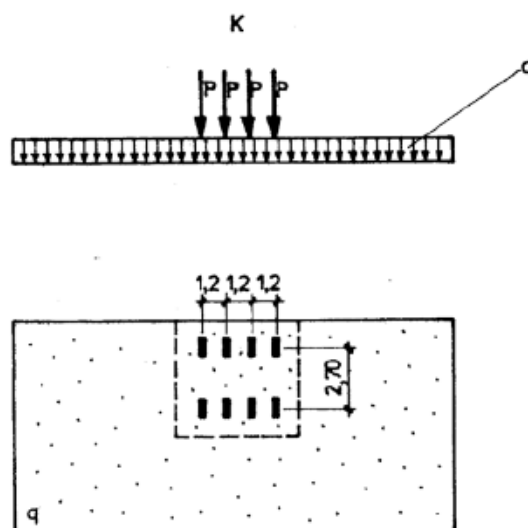
- Obciążenia od wyposażenia – Δg

<i>Element</i>	<i>Obciążenie charakterystyczne</i>	<i>Współczynnik obciążenia γ_f</i>	<i>Obciążenie obliczeniowe</i>
Krawężnik drewniany 7,0 kN/m ³ × 0,16 = 1,12 kN/m ² (na szer. 0,6 m)	1,12 [kN/m ²]	1,2	1,34 [kN/m ²]
Balustrada drewniana 7,0 kN/m ³ × 0,12 × 12 × 4 × 1,2 = 0,48 kN 7,0 kN/m ³ × 3 × 0,12 × 12 × 7 = 2,11 kN	0,40 [kN/m]	1,2	0,48 [kN/m]

- Obciążenie użytkowe

Jako obciążenie użytkowe przyjęto pojazd K klasy E wg [6]:

- obciążenie K = 240 kN, nacisk na oś 60 kN
- obciążenie q = 1,20 kN/m²

Rys. 1 Pojazd K+q wg [5].

Współczynnik dynamiczny:

$$\varphi = 1,35 - 0,005L = 1,318 < 1,325$$

4.4 KOMBINACJE OBCIĄŻEŃ

Sporządzono kombinację obciążeń w układzie podstawowym.

$$g \times 1,2 + \Delta g \times 1,2 + K \times 1,5 \times \varphi + q \times 1,5$$

4.5 WYNIKI ANALIZY

Analizie poddano dźwigar skrajny, z uwagi na największe wyężenie.

- Maksymalny moment obliczeniowy 210,8 kNm
- Maksymalna obliczeniowa siła tnąca 538,1 kN

Obliczenie naprężeń normalnych

Naprężenia normalne w środku rozpiętości belki:

Sprawdzenie naprężeń normalnych dokonano zgodnie z poniższym wzorem wg [8].

$$\sigma = \frac{M \times m_z}{W} \leq R,$$

w którym:

σ – naprężenia normalne,

M – obliczeniowy moment zginający,

W – wskaźnik przekroju na zginanie,

m_z – współczynnik zwichrzenia,

R – wytrzymałość obliczeniowa stali konstrukcyjnej.

Tab. 1 Charakterystyka geometryczna dźwigarów głównych.

Dwuteownik zwykły IPN550	Charakterystyki geometryczne
	<p> $h = 550 \text{ mm}$ $b_f = 200 \text{ mm}$ $t_w = 19 \text{ mm}$ $t_f = 30 \text{ mm}$ $A = 213 \text{ cm}^2$ $I_y = 99180 \text{ cm}^4$ $I_z = 3490 \text{ cm}^4$ $W_y = 3610 \text{ cm}^3$ $W_z = 349 \text{ cm}^3$ </p>

W obliczanych przypadkach najbardziej wyężony dźwigar to dźwigar skrajny.

Maksymalny obliczeniowy moment zginający:

$$M_{\max} = 210,8 \text{ kNm}$$

NAPRĘŻENIA NORMALNE W DŹWIGARZE SKRAJNYM

- W przekroju przęsłowym $M_{\max} = 210,8 \text{ kNm}$

$$\lambda = \frac{l}{h} \sqrt{\frac{I_x}{I_y}} = \frac{650}{55} \sqrt{\frac{99180}{3490}} = 63,00$$

$$\lambda_s = \frac{l}{h} \sqrt{\frac{I_s}{I_y}} = \frac{650}{55} \sqrt{\frac{620}{3490}} = 4,98 \rightarrow K_z = 1060$$

$$\lambda_p = K_z / \sqrt{R} = 1060 / \sqrt{195} = 75,91$$

$$\lambda / \lambda_p = 63,00 / 75,91 = 0,83$$

$$m_z = 1,105$$

$$\sigma = \frac{M \times m_z}{W} = \frac{210,8 \times 1,105}{3610} = 64,5 \text{ MPa} < R = 195 \text{ MPa}$$

WARUNEK NOŚNOŚNOŚCI SPEŁNIONY

Sprawdzenie naprężeń stycznych dokonano zgodnie z poniższym wzorem wg [8]:

$$\tau = \frac{V \times S_x}{I_x \times g} \leq R_t,$$

w którym:

τ – naprężenia styczne,

V – obliczeniowy siła poprzeczna,

S_x – moment statyczne odciętej części przekroju,

R_t – wytrzymałość obliczeniowa na ścinanie,

$$T = \frac{538,1 \times 2120}{99180 \times 1,9} = 60,5 \text{ MPa} \leq R_t = 115 \text{ MPa}$$

Warunek nośności spełniony.

4.6 WNIOSKI Z ANALIZY

Na podstawie przeprowadzonych obliczeń statyczno – wytrzymałościowych należy stwierdzić, że stalowy ruszt mostu może zapewnić bezpieczne przeniesienie obciążeń na poziomie 15 ton, co odpowiada klasie E wg [6] (obecne ograniczenie tonażowe wynosi 15 ton).

5. WNIOSKI I ZALECENIA

Określono nośność istniejącego obiektu mostowego na poziomie 15 ton. Ogólny stan techniczny mostu jest zadowalający.

6. ZAŁĄCZNIKI

6.1 CZĘŚĆ RYSUNKOWA

- INWENTARYZACJA SKALA 1:50

6.2 CZĘŚĆ FOTOGRAFICZNA

Zdj. 1 Widok od strony wody górnej.

Zdj. 2 Widok na most.

Zdj. 3 Pomost.

Zdj. 4 Pomost.

Zdj. 5 Stalowa konstrukcja mostu.

Zdj. 6 Widok na przyciótek obiektu.

6.3 UPRAWNIENIA I PRZYNALEŻNOŚĆ DO IZBY INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA

Lech Marcisz

- Kserokopia uprawnień budowlanych nr ewid. 102/89 B-B
- Kserokopia przynależności do Ś/II.B o nr ewid. SLK/BO/0327/01

Karolina Kubica

- Kserokopia uprawnień budowlanych nr ewid. SLK/6301/PBM/15
- Kserokopia przynależności do Ś/II.B o nr ewid. SLK/BM/9405/16